

2024 නොවැම්බර් 1

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය
6/5, ලේඛපධීස් පාර,
කොළඹ 5,
ශ්‍රී ලංකාව

ජනාධිපති අනුර කුමාර දිසානායක මහතා,
ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය, ගාලු මුවදාර,
කොළඹ 1,
ශ්‍රී ලංකාව

අතිගරු ජනාධිපතිතමනි,

2024 සැප්තැම්බර් මස පැවති ජනාධිපතිවරණයේ සිට නොවැම්බර් මස පැවැත්වීමට නියමිත පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය දක්වා වන කාලය අතරතුර ශ්‍රී ලංකාව කාර්යබහුල සති කිහිපයක් පසු කර ගොස් තිබේ. ගැටළු රාඩියක් කෙමෙන් වර්ධනයටතා අතරතුර, ඔබතුමන්ගේ මැතිවරණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයේ අඩංගු මූලික පොරොන්දු සම්බන්ධයෙන් වහා පියවර ගන්නා ලෙස ඉල්ලා සිටිමින් විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය ලෙස අප ඔබතුමන් වෙත මෙම ලිපිය යොමු කරන්නේමු. ශ්‍රී ලංකාව දිගින් දිගටම විවිධ අභියෝගවලට මුහුණ දෙමින්, ආර්ථික අර්බුදයකින් සහ ප්‍රවණ්ඩක්වයේ වුතුයෙන් ගොඩ ඒමේ මාවතේ ඉදිරියට ගමන් කරමින් සිටින සන්දර්භයක් තුළ, වහා අවධානය යොමු කළ යුතු තීරණාත්මක කරුණු කෙරහි ඔබතුමන්ගේ අවධානය යොමු කිරීමට අපි අදහස් කරන්නේමු.

2022 පැන නැගුණු අරගලය මගින් දුෂ්‍රණයට එරෙහිව මෙන්ම මහජන විශ්වාසය පැවැතු වීමට හේතුවන වගවීම් විරහිතභාවයට එරෙහිව ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙසට වූ ප්‍රබල ඉල්ලීම් සමගින් පාලන ප්‍රතිසංස්කරණවල හඳුසි අවශ්‍යතාවය අවධාරණය කරන ලදී. මෙම සන්දර්භය තුළ, විධායකය විසින් සියල්ල අතිතුමණය කිරීම, ආයතන දේශපාලනීකරණය වීම සහ දැන්වුමුක්තියේ සංස්කෘතිය ආමන්තුණය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළ පාලන ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කිරීමේ තීරණාත්මක අවශ්‍යතාවය විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය ඇතුළු අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් විසින් ඉස්මතු කරන ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් අර්ථවත් පාලන ප්‍රතිසංස්කරණ ඇති කිරීමටත්, රටේ දුෂ්‍රණ සංස්කෘතියට එරෙහිව සටන් කිරීමටත්, විධායක ජනාධිපති කුමය අභ්‍යන්තර කිරීම ඇතුළු වගවීම ස්ථාපනය කිරීමටත් මැතිවරණ ප්‍රවාරණ ව්‍යාපාරය අතරතුර ඔබතුමන් ප්‍රකාශකාට සිටි කැපවීම අපි සැලකිල්ලට ගන්නේමු.

තවද, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවණ්ඩක්වය සහ බිඳෙනසුළ සාමය පිළිබඳ අන්දැකීම් මැතිකාලීන සිදුවීම් මගින් නැවත වරක් සිහිපත් කරයි. ගැවුමේ මූල හේතුන් විසඳීමට කළින්කළ බලයට පැමිණි ආණ්ඩු අසමත් වීම

සමාජ බෙදීම් තව දුරටත් ගැහුරට කාවැදීමට හේතු වී ඇති අතර, තීවු මට්ටමේ අවධික්ෂණයක් පවතින ගැටුම් උග් කිරීමටත්, නව ආතතින් අවුලුවාලීමටත්, ඇති අවදානමේ විභවතාවය ඉහළ නාවා ඇත. විශේෂයෙන්ම, පසුගිය ඔක්තෝම්බර් මාසයේ දී ද තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත හාවතා කළ බවට වාර්තා වන තත්ත්වයක් තුළ, තුස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ඇතුළු පිඩාකාරී නීති ඉවත් කිරීමට ඔබතුමන් ලබා දුන් ප්‍රධානතම ප්‍රතිඵාචක සම්බන්ධයෙන් ඇති වනුයේ කනස්සල්ල දනවන සුළු තත්ත්වයකි.

ඉහළ යන අභියෝග මධ්‍යයේ, ඔබතුමන් විසින් ඔබතුමන්ගේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ ලබා දී ඇති පොරොන්දු වෙත නැවත පැමිණ විනිවිද්‍යාවයෙන් සහ සියල්ලන් ඇතුළත් වන ආකාරයෙන් ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. මෙකි වෙනස්කම් බොහෝමයකට ව්‍යවස්ථාදායක ක්‍රියාමාර්ග අත්‍යවශ්‍ය වන අතර එය නව පාර්ලිමේන්තුව කැඳවීමෙන් පසුව පමණක් සිදු කළ හැකි බව ද අපි සැලකිල්ලට ගනිමු. කෙසේ වෙතත්, රජය ලබා දුන් පොරොන්දු කෙරෙහි ඇති කැපවීම නැවත තහවුරු කර නව පාර්ලිමේන්තුවට ප්‍රමාදයකින් තොරව මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ සමග ඉදිරියට යාමට ඉඩ සැලසෙන පරිදි අවශ්‍ය සූදානම් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙස අපි ඉල්ලා සිටින්නෙමු.

1. පාලනය සහ වගවීම

•ස්වාධීන ආයතන: විධායක බලය සම්බන්ධයෙන් සන්වරනය සහ තුලනය ප්‍රමාණවත් ලෙස ඇති කිරීම සහ ස්වාධීන නියාමන ආයතන දේශපාලන මැදිහත්වීම් වලින් තොර වන බවට සහතික කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. විධායක ජනාධිපති ක්‍රමය අහෝසි කිරීම මෙන්ම එලදායි අධික්ෂණ යාන්ත්‍රණයන් පැවතීම මෙම දිසාව කරා යන ගමනක තීරණාත්මක පියවරයන් වේ.

•දුෂ්‍රණ විරෝධ ක්‍රියාමාර්ග ගක්තිමත් කිරීම: දුෂ්‍රණ විරෝධ නීති සහ ප්‍රතිපත්ති ගක්තිමත් කිරීම සහ පුරුණ වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ස්වාධීන රාජ්‍ය අභිවෝදක කාර්යාලයක් ස්ථාපිත කරන ලෙසත් දුෂ්‍රණයට අදාළ වැරදි සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි වගවීමේ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපනය කරන ලෙසත් අපි ඉල්ලා සිටින්නෙමු. අල්ලස් හා දුෂ්‍රණ සම්බන්ධ නඩු විභාග කිරීම සහ නඩු පැවතීම සඳහා දැනටමත් ස්ථාපනය කර ඇති ආයතන උදෙසා අවශ්‍ය මුදල් ප්‍රතිපාදන වෙන් කරන ලෙසද අපි ඉල්ලා සිටින්නෙමු. මෙවැනි සිදුවීම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා තාවකාලික මුලපිටිම ස්ථාපනය කිරීම අපි අධේරයමත් කරන්නෙමු, ඒ එවැනි යාන්ත්‍රණයන් අසාර්ථක බව ඇතිතයේ දී ඔවුන් වී ඇති බැවිනි.

•තීරණාත්මක සිදුවීම්: ඉහළ පෙළේ වැදගත්කමක් සහිත සිදුවීම සම්බන්ධ විමර්ශන විනිවිද්‍යාවයෙන් යුත්තව පවත්වාගෙන යාම මෙන්ම ඒ හා සම්බන්ධ වගවීම සහතික කිරීම මහජන විශ්වාසය ප්‍රතිඵ්‍යාපනය කිරීම සඳහා ඉතා වැදගත් වේ. පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරය ඇතුළු අනෙකුත් තීරණාත්මක සිදුවීම කිහිපයක් සම්බන්ධයෙන් විමර්ශන කැඩිනම් කිරීම ද රට ඇතුළත්ය.

2. ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ සහ නීති සම්පාදන ක්‍රියාවලිය

• විධායක ජනාධිපති ක්‍රමය අහෝසි කිරීම: විධායක ජනාධිපති ක්‍රමය අහෝසි කිරීම සම්බන්ධ ඉල්ලීම දිග කළක් තිස්සේ පැවති අතර, ඔබතුමන් ජනාධිපති දුරයට තෙරී පත් වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ අවසන් විධායක ජනාධිපතිවරයා වන බවට වන කැපවීමක් ද සම්මිති. මේ සම්බන්ධ දේශපාලන නායකත්වය ලබා දී ප්‍රතිසංස්කරණ ආරම්භ කරන ලෙස අපි ඔබෙන් ඉල්ලා සිටින්නෙමු.

•**නීති සම්පාදන ක්‍රියාවලිය:** දේශීය විශේෂඥතාව සහ මහජන මත විමසීම ද අන්තර්ගත කරමින් නීති සම්පාදනයේදී උපදේශනාත්මක, බහු-පාක්ෂික සහ විනිවිද හාටයෙන් යුත් ක්‍රියාවලින්හි වැදගත්කම අපි අවධාරණය කරන්නේමු. මේ සම්බන්ධයෙන් වන ප්‍රාවර නියෝගවලට සුදුසු සංශෝධන සිදු කරන ලෙස ද අපි ඉල්ලා සිටින්නේමු.

•13 වැනි ආණ්ඩුකම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය සම්පූර්ණයෙන් බලාත්මක කිරීම: 13 වැනි ආණ්ඩුකම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය බලාත්මක කිරීම පෙන්වා දිය තැක්කේ මෙරට ජාතික ප්‍රශ්නය සහ දිගු ගණනාවක් තිස්සේ ශ්‍රී ලංකාවේ සුළු ජාතින්ට පවතින දුක්ගැනවිලි විසඳීමට ඇති කැපවීම පෙන්වුම් කෙරෙන පළමු පියවර වශයෙනි. පවතින ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන ක්‍රියාත්මක කිරීම වාර්ගික සහ ආගමික සුළුතරයන්ගේ විශ්වාසය ඉහළ නැංවීම සඳහා වැදගත් පූර්ව අවශ්‍යතාවයක් වන අතර ඔබතුමන් විසින් ලබා යුත් නිලයේ දිවුරුම හා සබැදි කැපවීම නැවත තහවුරු කරන්නාක් බව අපි මෙසේ සටහන් කරන්නේමු.

• **නීති ප්‍රතිසංස්කරණ:** යෝජිත නීති මානව හිමිකම ප්‍රමිතින්ට අනුකූල වන බව සහතික කිරීමට මෙන්ම, රටේ සුළුතර කණ්ඩායම් අසමානුපාතික බලපෑමට ලක්වන පරිදි නීති අවහාවිතා කිරීමෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ රීට ඇතුළත් කරන ලෙස අපි ඉල්ලා සිටින්නේමු. තුෂ්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සහ 2024 මාරුගත කුමවල සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ පනත අවලංගු කරන ලෙස අපි විශේෂයෙන් ඉල්ලා සිටින්නේමු. ප්‍රතිත්‍රිත පනත් කෙටුම්පත සහ රාජ්‍ය නොවන සංඛ්‍යාන පනත් කෙටුම්පත වැනි යෝජිත නීතිමය ප්‍රතිසංස්කරණ අර්ථවත් සහ පුළුල් මහජන මත විමසුම ක්‍රියාවලියක් මත පදනම්ව නැවත සලකා බැලිය යුතුය.

3. සංහිදියාව

•**අනීත ප්‍රව්‍යාචනවයන් පිළිබඳ විමසා බැලීම:** ශ්‍රී ලංකාව පුරා විසිර සිටින වින්දිතයන්ගේ යුක්තිය සහ සත්‍යය සෙවීමේ ඉල්ලීම්වලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා අවංක උත්සාහයක් පැවතීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. දැන්වුම්ක්තිය සම්බන්ධව මුල් බැස ගෙන ඇති සංස්කෘතිය වෙනස් කිරීමේ ආමන්තුණය පරමාර්ථ කොටගෙන වශේ සහ සත්‍යය පැවසීම සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන ක්‍රියාවලින් ආරම්භ කිරීම මෙයට ඇතුළත් විය යුතුය.

•**ඉඩම් අයිතිය:** ඉඩම් පවරා ගැනීම නතර කර ඉඩම් නියම අයිතිකරුවන්ට ආපසු ලබාදීමට වහාම පියවර ගත යුතුය. ප්‍රතිත්‍රිත පනත ආමන්තුණය කෙරෙන විස්තිරණ වන්දී වැඩසටහනක් සඳහා දේශපාලන නායකත්වය ද අත්‍යවශ්‍ය වේ..

• **හමුදාකරණය:** උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල හමුදාව රඳවා තැබීම අවම කිරීම සහ හමුදාව සතු ඉඩම් නිදහස් කිරීමට සමගාමීව ආරක්ෂක අංශ ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කිරීම සංහිදියා ප්‍රයත්තයන්ට උපකාරී වේ. වානිජ සහ සිවිල් පරිපාලන කටයුතුවලින් හමුදාව ඉවත් කිරීමට ද පියවර ගත යුතුය.

4. ව්‍යුහාත්මක අසමානතා

•**සමාජ-ආර්ථික අයිතිවාසිකම ආමන්තුණය කිරීම:** සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපනය, සහීපාරක්ෂාව සහ පානීය ජලය ඇතුළු මූලික පහසුකම සඳහා ප්‍රවේශය ඇතැම් ප්‍රදේශවල පවතිනුයේ සීමා සහිත මට්ටමකය. අවශ්‍ය

සම්පත් ලබා දීම මෙන්ම, මෙම පුද්ගල යටිතල පහසුකම් පුවැල් කිරීම සඳහා කැපවීමෙන් කටයුතු කිරීම අධ්‍යාපනය, මහජන සෞඛ්‍යය, යහපැවැත්ම සහ සමස්ත ජීවන තත්ත්වයේ ගුණාත්මක බව ප්‍රචාරක කිරීම සඳහා උපකාරී වේ.

● සාධාරණ ආධාර යෝජනා කුම: අස්වැසුම සහ සමඳ්ධි යෝජනා කුම ඇතුළු රජයේ මුලුපිටිම හරහා අරමුදල් බෙදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් වූ දැඩි ලෙස සැලකිල්ලට යොමුවිය යුතු තත්ත්වයන් පවතී. සැබෑ අවශ්‍යතා ඇති අයට සහාය ලබා ගැනීමට සහ අසමානතා දුරලිමේ ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කෙරෙන බවට සහතික කිරීම සඳහා සුබසාධන යෝජනා කුමවල පවතින මෙවැනි හිඩ්ස් ආමන්තුණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

● කාන්තාවන්ගේ සහ අවදානමට ලක්වන කණ්ඩායමවල ගය බර ආමන්තුණය කිරීම: මලයෙහ කදුරට (දෙමුල) ප්‍රජාව සහ ආදිවාසී කණ්ඩායම ඇතුළු බොහෝ කාන්තාවන් සහ ආන්තික ප්‍රජාවන් ආර්ථික සංවලනය සීමා කිරීමට සහ දරුදාකාවයේ වකුයන්ට දැඩි ලෙස ගොදුරු වීමට හේතුවන ගය බර හේතුවෙන් අසමාන ලෙස පිබාවට පත්ව සිටිති. මෙම බරින් මිදීමට සහ මෙම කණ්ඩායම අතර ආර්ථික ඔරෝත්තු දීමේ හැකියාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉලක්කගත මැදිහත්වීම සහ තිරසාර මූල්‍ය ආධාරක යාන්තුණයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වෙනුවෙන් අපි පෙනී සිටින්නෙමු.

● තිරසාර ජීවනෝපායන් සහ ස්ථාවර රැකියා අවස්ථා ප්‍රචාරක කිරීම: දිගුකාලීන ආර්ථික ප්‍රකාතිමත් වීමක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා තිරසාර ජීවනෝපායන් සහ සුරක්ෂිත රැකියා අවස්ථා අත්‍යවශ්‍ය වේ. ස්ථාවර රැකියා, නිපුණතා සංවර්ධනය සහ තිරසාර ආර්ථික අවස්ථා සඳහා සියලු ප්‍රජාවන් හට ඇති ප්‍රවේශය ප්‍රචාරක කිරීම අරමුණු කරගත් ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් නිර්මාණය කිරීම අපි දිරීමත් කරන්නෙමු.

ඉහත ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග වැඩි දුර ප්‍රමාදයකින් තොරව ආරම්භ කරන ලෙස අපි ඔබතුමන්ගේ ඉල්ලා සිටින අතර ග්‍රී ලංකාව තුළ එසේ සිදුවන ප්‍රගතියිලි ප්‍රතිසංස්කරණවල ඉදිරිගමන හා සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමට අපි උනන්දුවෙන් සිටිමු.

ස්තූතියි